

ԲՍՄՆԵԻՆ

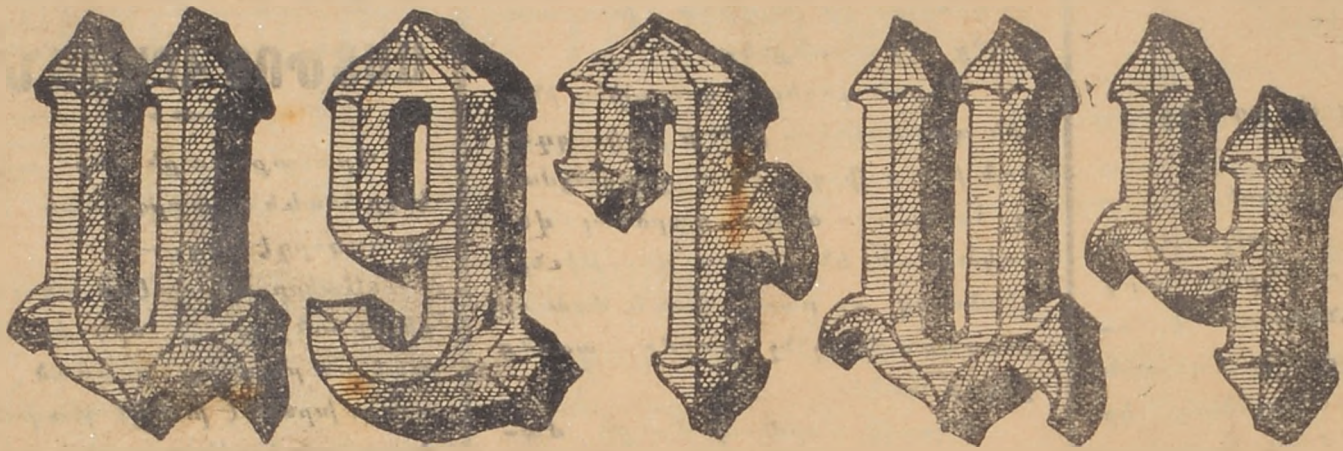
Սխալ արժեք ունիւմ

Վեցամսեայ 35

Արտաճ. 8-րդ. 4

Վեցամսեայ 2,50

Իրազ եւ Պարսկ. 1 անգլ. ոսկի

ՄԱՍԻՆ

21 ՄԱՅԻՍ 1927

Հաղտի 'AZTAG'

Journal Armenien

B. P. 587

Beyrouth—Liban

Ա. Տարի

Կր երատարակուի Զորեհարքի եւ Շարաք օրերը

Թիւ 22

Խմբագրական

ԱՆԳԼ. ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԵՆ ՆԵՐՍ

Անգլիոյ խորհրդարանական կեանքին մէջ աննախընթաց եղող սուր պայքար մըն է որ կը մղուի ներկայիս: Պոլտոնիկի պահպանողական կառավարութիւնը, օգտագործելով շարք մը արտաքին պայմաններ, խորհրդարան տարած է արհեստակցական միութիւններու յրաւունքները անհատականօրինակ գիծ մը, ըստ որում Անգլիոյ աշխատաւորական կուսակցութիւնը չպիտի կարողանայ ընդհանուր գործադուլներ կազմակերպել: Այս օրինագիծով երկրին պահպանողականները կ'ընդեն միանգամ ընդմիջու թրէտիւններու ձեռքէն խելոյ այն զէնքը՝ որ ստիպեցի մասնեց զիրենք, անցեալ տարի. միլիոններու վնաս տուով թէ՛ գործատէրերուն և թէ՛ կառավարութեան:

Գիտակցելով կառավարական օրինազօր արդիւններ հանգամանքին, աշխատաւորականները յծուած են ամենի կուրի մը՝ վիճեցնել տուր համար անոր վաւերաց և ի՛նչ խորհրդարանէն:

Ու ան հետաքրքրական պայքար մը՝ երեսփոխանական ժողովէն ներս, հրահանգիչ և ճակատագրական՝ Բրիտանիոյ ընկերվարական կազմակերպութիւններուն համար:

Օրինագիծի առաջին ընթերցումին արդէն, Սըր Տուկաս Հոկի կողմէ՝ աշխատաւորականները անկարող համարելու, աղմուկ կը բարձրացնեն. խորհրդարանը կ'ալիկով՝ Պահպանողականները կը ծափահարեն զեկուցաբերը, ընկերվարականները կը սուլեն ու կ'աղմկեն, նախագահը անգործ կ'ըլլայ՝ դադարեցնելով աղմուկը: Այն կը յայտարարէ ընդմիջումներուն՝ «պէտք է ըսեմ ձեզի որ եթէ չէք կրնար մտիկ ընել վիճաբանութիւնները, չէք կրնար մնալ յայտնի ու մասնակցիլ անոնց»: Շատ դժուարութեամբ կառավարութեան ներկայացուցիչը կը շարունակէ ընթերցումը: Ստանալով մըն է՝ կը պօռնան աշխատաւորականները:

Օրինագիծին ընթերցումին վերջ խօսք կ'առնեն արհեստակցական պետերը, Բուռն կերպով կը քննադատեն կառավարութիւնն ու օրինագիծը: Ընկերվարական պետ՝ Պ. Քլինս կը յայտարարէ՝ «կառավարութեան բերած օրինագիծը հաշուած ու կանխատեսած գործ մըն է դաստիարակչական թշնամութիւններու, և նպատակ ունի՝ նուազեցնել արհեստակցական միութիւնները»:

Պահպանողական երեսփոխան՝ Սըր Վոլթըր Կրէյվ—Լորտ ոտքի կ'ելլէ պաշտպանելու օրինագիծը: Աշխատաւորականները չեն համբերեր, ընկերվարական՝ Պ. Կրիֆֆիլ ոտքի կը ցատկէ կը հեռանայ խորհրդարանէն, անցըին վրայ պօռնով պահպանողականներուն՝ «գողեր, աւագակներ, ստահակներ»:

Համարուելով պատկեր մը տուրքներովայիս աշխարհի ամենամեծ տէրութիւններէն մէկուն ներքին կեանքը ուղիղօրէն խնդրի շուրջ՝ Պարզ կը տեսնուի, որ քաղաքականութիւնը դարձել է որ փոխանակ ժողովուրդներու ազատութիւնը խորհրդարանը՝ սահմանափակումներու կ'ենթարկուի: Համայնակարութեան Կոն Եւրոպայի ու զգուշացող, կը միջ բոլոր ժողովուրդները եղածն ալ վրայ տալու: Երկի պիտի վե տանան հետեւեւէն բոլոր միջին համբանները կամ Հոլով կամ Մոսկուա՝ չը նշանակէ բարքերու կ'ատարեալ ապականում: Զնշում ան հատի յղատութեան և ստանալու ան յոյրդին, որ ազատական մարդկութիւնը ստեղծած է դարերէ ի վեր:

Որքան կը տեւէ, և ի՛նչ հետեւեւէն կ'ունենայ անգլիական երկու մեծ կուսակցութիւններու այս պայքարը, որը անպայման կ'ունենայ իր որոշ ազդեցութիւնը տարբեր երկրներու ներքին կեանքին վրայ, դժուար է պուշակել: Բայց մէկ կէտ որով կը յայտնուի, որ ներկայ օրինագիծով Պոլտոնիկի դահլիճը կը փորէ իր գոլութեան հիմքերը:

Ներկայ խորհրդարանը կը ներկայացնէ պահպանողական հոգեւի լուծ մը, իւր 420 անդամներով, մինչ աշխատաւորականները ունին 156, ազատականները 40 անդամ: Ուժերու այս փոխարաբերութեան մէջ ակներև է օրինագիծը զուէտակցութեան արդիւնքը: Բայց ընդգիծողները կը ջանան գուրան արդեցութիւն ի գործ դնել խորհրդարանին լիայ Մամուլն ու բեմը ոչ մէկ ժամանակ այսքան զբաղուած էր ունէ խնդրով: Միայն մէկ օրուան մէջ, աշխատաւորականներու կողմէ, երեք հազար չորս հարիւր բացօդեայ միջոցներ են գումարուած, որտեղ մաստաք հազար տասնամիլիոններ ճառած են կառավարութեան օրինագիծին հակառակ:

Պատկերը լիւր գարձնելու համար, մէջ բերենք աշխատաւորական Տէլի Հերլոյի հետեւեւէն յայտարարութիւնը. «Աշխատաւորականները կ'ընդունին նետուած ձեռնոցը: Այսօրու ընէ սկսեալ թիզ առ թիզ պիտի վիճին մեր ներկայացուցիչները օրինագիծին դէմ, մենք պառքայով պիտի հրատարակենք ձեզի դէմ, մինչև որ կործանենք ձեր վարկիտ կառավարութիւնը, մինչև որ ի գերեւ հանենք ձեր ամուլ աշխատանքը, մինչև որ արդի ընկերային կարգուսարքին դէմ հաստատենք նոր ընկերութիւն մը, արդար պատեհութիւն տալով բոլորին»:

Այս կարեւոր յայտարարութեան, մէջ բերումէն յետոյ հետաքրքրական պիտի ըլլայ դիտել զէպերու ընթացքը:

“ԻՄ ՍԻՐԵՑԵԱԼ ԲԱՐԵԿԱՄՍ ՎԱՐԴԳԵՍ”

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ԹԱԼԵԱԹԻ ՀԵՏ

(Թայմզի 86066 Պ. Սքիթի յիշատակներէն)

Թիւրքիոյ համար ազգապաշտպանական առաջին պատերազմէն յետոյ իր թիւրքական վէ թէրազգի զեկաւարները սկսան իրենց համարական մասն և «Ժէօն Թիւրք» երազներուն բարեկամները ընելու մարդէն բաւական իր թիւրքական զեկաւարներուն ծանօթութիւնը բրած էր, իսկ 1909 թ. Բարիկի մէջ հանդիպած էր այն ամենուան ներքին գործաց նախարար և յետոյ մեծ վէզեր թալէսթի փաշայի: Ուրի մի քանի իր թիւրքականները վէնէնայի մէջ այցելեցին զեալ Պոլսի ժամանելէս քիչ վերջը աշխարհի տուր թալէսթի որ ջերմագին ընդունելութիւն մը բրաւ և «բարձր քաղաքականութեան» մասին իր տեսակէտները պարզեց:

— Զապազանց ուրախ եմ ձեր գալուստեան համար, բաւ: Դուք ալ անձամբ պիտի տեսնէք ի՛նչ որքան զբաղուած են մեզ: Անգլիոյ մէջ շատեր կը կարծեն թէ Հնդկաստանի մէջ բոլորականութիւնը կ'արեւել, բայց մը որ բացարձակապէս սուտ է: Մեր միակ փափաքն է անկեղծ յարաբերութիւններ ստեղծել, բարեկամական և քաղաքակրթական յարաբերութիւններ: — Զաղաքակրթութիւնը բաւոր տարրերնակ կրեւաւ ինձ թողութեան թեան: Այս նախկին անտու պաշտօնեային բերնին մէջ, գնդու ծագումով— Հնդկաստանի իրաւ ժողովուրդներուն հետ և եթէ անգլիական կառավարութիւնը մեզ իր բարեկամ և նկատէ, խառնակութեանց ունէ պատճառ գոյութիւն չունի:

— Թալէսթի, բարեկամ, թող տուր որ փոքր խորհուրդ մը տամ, պատասխանեցի: Կերեւ ինչ զգուշացնելու լաւ չէք ճանաչար: Զորմանալի մարդիկ են, անոնց իրաւունքներն իրենք իրենք մէջ, սոսկալի վայրի կենդանի մը կը ինքնէ: Եթե ինչ որ իր քուրսին մէջ հանդարտ ձգէք այդ վայրի կենդանին, որովհետեւ դուք և ձեր խորհրդատուները եթէ իմարութիւններ ընէք, այն ատեն պիտի արթնայ և ձեր կայսրութիւնը ակառնելով պիտի յոշուէ:

Խոսակցութիւնը շարունակեցինք բարեկամական այս եղանակով և զընտրութեան բաժնու եցանք, Հետեւեալ օրը Պոլսոյ գինուորական կառավարիչ ձեմալ պէյի — ինչոյ ձեմալ փաշա — այցելութիւնը ը՛ գտնեցի, որը կը պահպանուէր քաղաքի թիւրքականներու կողմէ, որոնք մարդասպաններու պաշտօն ալ կը կատարեն:

— Տեղեկացայ թէ, ըսաւ, երեկ շատ կարեւոր տեսակցութիւն ունեցած էք թալէսթին հետ: Հանգեցէք ինձ ալ կրեւի ձեր ըսածները: Իր փափաքը կատարեցի և ձեմալ գիտելու և թէ թալէսթ անուս էր և իր ըսածը չէր գիտէր:

— Անգլիոյ հետ չենք ուզեր վէճի մէջ ըլլալ, աւելցուց, սակայն մեծ ծառայութիւն պիտի մատուցանէք: Թէ ձեր Պոլսի ժամանումի ընթացքին, կացութեան մասին անկեղծօրէն տեղեկ պահէք ինչպէս:

Ձեմալ բաւական համակրելի թուեցաւ ինձ: Եւ անտարակոյս ան ամենալաւ տպագրութիւնը գործեց յան մըս բոլոր արժանապատիւ արկածախի դիրքերը՝ քրոյն ճանչնալու առիթը ունեցած էր:

Նուազ համակրելի, սակայն աւելի յանազգրդական էր իմանալով Գաւաս Էֆէնտին, այդ Սեյիտի կիսհետ և որ աշխատակցած էր Համիդի տապալման համար: Անգլիայի մը կերպարանք ունէր Յանգուգին խորոտ բայց անկեղծ էր:

Արդէն 1913ի սեպտեմբերին, Գաւաս Էֆէնտին Ա. սարիոյ գինուորական պատրաստութիւնը Սեյիտի դէմ և համոզուած էր թէ համաեւրոպական պատերազմը շուտով պիտի ծագի և Թիւրքիա պիտի կրնայ նպաստաւոր առիթէ մը օգտուի:

Սեպտեմբերի կիրակի օր մը Բըրէնկիքօ կը գտնուէինք հրեայ փաստաբան Սալիմին հետ, Գաւասի քեռորդին, հոն Գաւասն ալ եկաւ: Ինձ ըսաւ. — Արդեօք հանդիպած էք հաշագործի մը խմոր շողած ժամանակը, երբ մեր և Թիւրքիոյ մասին կը մտածէք, պէտք է ինչէք հաշագործը և անոր խմորը: Հաշագործը կ'առնէ խմորը կը թողու, կը սեղմէ կը զարնէ մինչև որ հացի ձև տայ և յետոյ փուռը կը դնէ: Մենք ալ այս բանը կ'ընէք: Յեղափոխութիւն մը ըրինք, ինչոյ հակափոխութիւն մը և ուրիշ շատեր պիտի լալորդեն մինչև որ խմորը իր վեջի կ'առնէ և ըստանայ, այն ատեն փուռն մէջ պիտի եփենք և պիտի ուտենք: —

Գաւասի քեռորդին որ դրամատան մ'ալ տնօրէն էր միջամտեց: — Եւ ի՛նչ պիտի ըլլան խմորները՝ որ այսքան ինքապիտութիւններու մէջ:

— Մի մտահոգուի՛ր, աղա, պատասխանաբար Գաւասն, ամէն բան շատ լաւ կ'ընէ: Կիրակի օրը կ'ընէ:

Սալիմ անհանդարտ կը պնդէր. — Ինչ են այդ ըսածներդ, էմմանուէր:

— Լուէ դու Սալիմ, ըսաւ Գաւասն, ի՛նչ պիտի ըլլար քու միհալդ, առանց ինքապիտութեան: Սալիմի կի մէջ փոքր փաստաբան մը պիտի ըլլայիր:

Սալիմ ըսեց: Ահա այս տեսակ շահագործութիւն մըն էր որ Թիւրքիոյ հանդէպ ցոյց տուին, իր հրեայ պաշտպանները Պոլսէն մեկնելէս առաջ, առիթը ունեցալ ուրիշ տպագրութիւններ ալ յարկուէ:

Բամագանի վերջերս էր. Թալէսթի թէպէտ անաստուտ, իր բարեկամներէն յորդորեն կ'ստանար որպէս իր արեւ մարմաններէն առաջ չի ծխէ: Կուտէ և չի խմէ: Կարգապէս սովորութիւնը պահելու համար, իրեկուն մը ճաշի հրաւերեց Բերայի զեհաթուր ակու մընին մէջ:

Որոշուած ճիշդ չեմուն հասալ, սակայն տեսայ թէ սեղան նստելու երբ ճաշի արդէն Միւս հրաւերակները — իր բարեկամը Հիւսէյն ծահիտ պէ՛ թանիի խմրագրապետ, իմայիլ Հազգը Նապան Զատէ՛ կորթական նախարար, և Զալաեան Էֆէնտին՝ հանրագոտ չիւնութեանց նախարար — լաւ կրթութիւն ստացած մարդիկ, հակառակ որ անոթի էին, ճաշի չսկսան սակայն: Թալէսթի, որուն կուրծքէն լայն անձեռոց մը կախուած էր, խաւաբէն շարունակ ուտելով — արդէն մէկ թիւի չափ յափած էր — բացառեց թէ այնքան անօղի էր որ չկրցար մեղ սպասել և խիսեց որ իրեն հետեւէր:

Արդէն բաւական օղի խմած էր, և Պոլսի չիւ մը կը բանար, զոր առանց չունէ առնելու կոկորդէն վար սանցողցը: Յետոյ մի առ մի կերակուր յետոյ պատուելով, շարժանիային վրայ յարձակեցաւ որմէ երկու չիւեր ստամոքսին մէջ պապրուեցան:

Եւ մինչ կուտէինք ու կը խմէինք, Թալէսթի, անընդունելի խօսքերով օսմանեան կայսրութեան ապագան կը պարզէր:

Բացառեց թէ իսլամը մեծ ահաբեկութիւն մըն էր: Դժուարին հարցը տակայն ազատութիւնը և յառաջդիմութիւնը իսլամութեան հետ պատշաճեցնելու մէջ կը կայանար: Ներկաներէն մին դիտել տուաւ թէ Թիւրքիոյ վերածնունդը աւելի դիւրաւ պիտի կատարուէր ինքէ չքաղիւր Պալքաներու քրիստոնեայ ժողովորդեանց բարձրագոյնութեան, որոնք քաղաքակրթութենէ կատարեալէս զուրկ են:

— Անտարակոյս, դիտել տուի, 500 տարիէ ի վեր Օսմանեան վարժարանի մէջ կուստիւն:

Այս դիտողութիւնս կատակի տեղ առնի:

Այն ատեն Թալէսթին ըսի «Սոմանեան կայսրութիւնը Աստուածատրական երկրի մէջ, Եթէ կուզէք զայն ֆրանսական յեղափոխութեան սկզբունքներուն համաձայն կառավարել, ի՛նչ մ'ալ մասնութիւն աւելցնելով, պիտի կորսնցնէք զայն և այն ատեն դուք ալ միասին պիտի կորսուիք: Ինչո՞ւ չէք ստիպել ձեր իւրեւաններուն և Շէյխ Իւլ իսլամին որպէսզի աղ ստական ոգիով բացաւարեն Գոսանը և Շէյխի օրէնքը: Կը պնդէք թէ մինչև այսօր հանրապետական և յառաջդիմասէր կը մնաք, մինչդեռ իրականութեան մէջ միայն ազգայնականներ և մոլեռանդներ եղաք»:

Թալէսթի խնդալով նախ մը ըրաւ ըսելու զի թէ բացարձակապէս համաձայն էր ինձ հետ: Նոյնպէս Հիւսէյն ծահիտ ալ ճիշդ գտաւ տեսակէտներս, սակայն հասկցնել տուաւ թէ նման քաղաքականութեան մը գործադրութիւնը անկարելի էր:

Եթէ ձախողենք ի՛նչ պիտի ըլլայ հարցուց անկալ:

— Հաւանաբար կամ կը գնդակահարուիք և կամ կ'ախաղանք կը բարձրանաք, պատասխանեցի:

— Սակայն հայուի չէք առնէր մեր յառաջդիմական գաղափարներուն դէմ: Կարեւոր հանրագոտ չիւնութեանց հայ նախարար Զալաեան էֆէնտին: Նայեցէք մեր թրամվայը, թղթատարութեան նոր շէնքը: Բաղաքը երեք տեսակութեամբ կը լուսաւորենք, եթէ քանի մը տարի վերջ վերադառնաք Պոլս անձանտ: չեւի պիտի ըլլայ: Բարեկէս ալ գողեցիկ պիտի ըլլայ: Ինչպէս կ'եսորը կէս գիշերին ալ նոյնպէս պիտի լուսաւորուի:

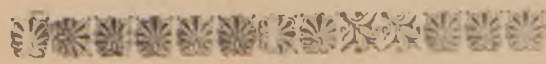
— Ներքին-Օսմանիէ (Օսմանիէն ու յոյսը) պատասխանեցի, Պոլսոյ նախաւոր ճամբին բառախաղը ընելով:

Երբոր բամբուկեցանք, Թալէսթի խնդրեց որ մեկնելէս առաջ վերստին այցելեմ իրեն Բարձր Դուռը:

Երբուի այցելեցի և Վարդգէս Էֆէնտին անուն հայու մը հետ ծանոթացուց, որ պատահամբ հոն կը լքուէր: Հայը ժամանակին անոր կեանքը ազատած էր և այդ պատճառաւ Թալէսթի անոր հանդէպ մեծ համակրանք և սէր կը տածէր: Ըսաւ թէ եղբոր մը պէս կը սիրէ զայն: Ուրիշ հայ մ'ալ եկաւ նոյն վարկանքին և ջերմագին ընդունելութեան արժանացաւ:

Աւելի վերջ, պատերազմի ժամանակին, տեղեկացայ թէ՛ Թալէսթի իր ճորտգործներուն միջոցաւ սպաննելու անձ է՝ Կարդգէսը և միւս հայը, և թէ հայ լրատու էր, որ իմ Պոլսի ժամանումս օգնած էր ինձի, փոքր Ասիոյ խորքեր քաղաքացեալ և կոտորուեցաւ:

Թալէսթի, նոյն բազմ վերապահած էր հարկեր հազարաւոր հայ էրիկ մարդերուն, կրնարու և փոքրերու: Եթէ կար մարդ մը որ սպաննութեան արժանի էր, այդ ալ իմ արժանապատիւ բարեկամս և Օսմանեան կայսրութեան մեծ վէզեր Թալէսթի փաշան է:

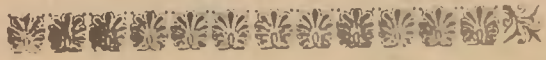

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Ն. ՋԵՆԵՐՆ
ՎԵՐԳԻՆ Տ. ՆԱՀԱՊԵՏՆԱՆ

Ամուսնացեալք

18-5-27

Պէյրուս

ՅԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

18 ՏԱՐԵԿԱՆ ՓՐՈՖԵՍՈՐ ՍԸ

Մասկովայէն հաղորդուած լուրքի մը համաձայն, մաթեմատիքի մէջ զարմանալի կարողութիւն ցոյց տըւող 18 տարեկան պատանի մը՝ Նիւ-քոյա Նաղարօֆ, Թաշկէնտ համալսարանի մէջ փրօֆէսոր կարգուած է։ Պատանին 10 տարեկան եղած տանն Մոսկովայի համալսարանին դիմում կատարած է՝ հօն իր ուսուցման համար, դպրոցին տեսչութիւնը առ ջին անգամ մերժած է զայն ընդունիլ, նկատի առնելով անոր տարիքը, սակայն մասնաւոր քննութենէ մը յետոյ աստիճանիկը համոզուելով որ ան սաղանդ մըն է այդ ճիշդին մէջ, ընդունած է զայն դպրոցէն։ Էնքոյ Նաղարօֆ 14 տարեկանին զարօցը աւարտած է մեծ պատենիկով։

35 ՏԱՐԻ ՅԵՏՈՑ ԿԸ ԽՆԴԱՅ

Թուճի Թաղաքի անհուն ճարտար մը, որ կորսնցուցած էր իր խնայուկարողութիւնը 35 տարի յետոյ ըսկտած է խնդար։

Թաղաքի 9 տարեկան եղած տանն ծառէ մը վար գլխավոր իշխուով վաւաստ էր ծնածը, որով չէր կրնար բերանը բանալ։ Մարդը կերակրելու համար բժիշկներ ծակ մը բացած էին անոր ակոսային մէջ, ուրկէ հեղուկ կերակուրներ կուտային զայն սուցանելու համար։

Վերջերս մարդը սոսկայի ակոսայի ցաւ մը ունենալով հարկ եղած է ակոսան քաշել։ Այս գործողութենէն անմիջապէս յետոյ, Թաղաքը կրցած է բանալ իր բերանը և խնդալ բարձր ու հազազայր։

30 ՏԱՐԻ ԱՌԱՆՑ ՍՍՓՐՈՒԵԼՈՒ

Սրջանկայիշատակ Ուիլիամ Ճէնինգ Պրայնի չեքով պաշտպաններէն մարդ մը, որ Նիւ-Եօքի կողմերը կը բնակի, ասկէ 30 տարի առաջ որ Պրայն Նախագահական Թեկնածու էր, կ'երգէր որ եթէ Պրայն չի շահի Նախագահական ընտրութիւնը, երբեք պիտի չափուէ իր ծօրուքը։

Ի գործողութենէն Պրայնի եւ իւր ուսուցիչ, Նախագահական արժանին վրայ կը նստի ուրիշ մը։ Եւ դու ես լը յարգելով իր ուսուցչի երեսուն տարեկանէն ի վեր է որ երբեք սփռած չէ իր ծօրուքը։

Սրջանկայ Պրայնի Պրայնի պարտութենէն ի վեր ոչ մէկ ընտրութեան քուէարկած է։

108 ԺԱՄ ԿԱՊՐԻ

ԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ ՇՆՁԱՌՈՒԹԱՄԲ

Ի վանդերն, Իլլիոյզն մէջ Յօրթ անուանով 22 տարեկան երիտասարդ մը իր երկու ակոսները քաշել տալէ յետոյ կը կորսնցնէ իր քնականոն շնչառութիւնը անդործութեան մատուցելով ուղեղի այն կեդրոնը, որով կը կառավարուի յոտանիւն։

Բժիշկներ անկարող ուրիշ ունէ միջոցով արուեստական շնչառութիւն տալու հրահրչին, կը դիմեն նորորինակ մէթօտի մը։ Կը կանչեն հիւանդին ընկերներն ու բարեկամները, որպէսզի իրենց ձեռքերով երիտասարդին ստոծանին ընակաճիւն չարման մէջ պահեն վեր վար շար։

Սեղով անընդհատ, առանց դադարի, Հիւանդին 60 ընկերները փոխի ի փոխ աշխատած են 108 ժամ անդադար, տղուն կենանքը փրկելու համար։

Հիւանդը երբեմն անոյոյ երբեմն յուսալից վիճակի մէջ գտնուած է և բժիշկներ ամէն ինչ ըրած են ժամանակ չանելու և հիւանդը ընակաճիւն քանակին բերելու համար։

Երբասարդը իր այս վիճակին մէջ հաղու թէ կրնար փափուքով խօսիլ և սնունդ ստանալ շատ չնչին քանակութեամբ։

Հիւանդը տղու նայուածքներով միայն կրցած է իր շնորհակալութիւններն ու երախտագիտութիւնը յայտնել իր ընկերներուն նուիրումին համար։

Անոր հայրն ու մայրը միշտ գտնուած են սնաբին վերև և դիտած իրենց զաւկին ու անոր ընկերներուն հերոսական պայքարը որ կը մղուէր կենսային և մահուան միջև։

Դժբաղդաբար, սակայն չորս և կէս օրուան կռիւր անցած է անայտնի, և հիւանդը մեռած է երկար ու գործումէ մը յետոյ, որ մեծ զարմանք պատճառած է բժշկական գիտութեան՝ որպէս աննախընթաց դէպք մը։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԿԱՐԵԻՈՐ ԼՈՒՐԵՐ ԵՒ ՅԵՏԱԳԻՐՆԵՐ

Մ. ՔԵՄԱԼ ԾԱՆՐ ՀԻՎԱՆԴ

արտակարգ միջոցներ էնկիւրիի մէջ

Պօլէն ստացուած հուշատի տեղեկութեան, համաձայն, Մուսթաֆա Քէմալ 15 օրէ ի վեր հիւանդ կը պառկի, Գերմանիայէն մասնաւոր բժիշկներ ինկիւրի գացած են։ Բժիշկներ, իրենց յուր կարած ըլլալով, կառավարութիւնը արտակարգ միջոցներ ձեռք առած է ներքին ունէ շարունակելով համար։

Պ. ՏՈՒՍԵՐԿ ԼՕՆՏՕՆ ԿԱՅՑԵԼԷ

Բարիկ 19.— Հանրապետութեան նախագահ Պ. Տուսէրկ եւ Պ. Պրիան Լօնտօն այցելեցին։

ԱՆՎՍՈ ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Լօնտօն 19 Մայիս.— Համայնքներու պալատին մէջ Եաս մը հարցումներ եղան ռուս առեւտրական պատուիրակութեան գրաստենակներուն մէջ կասարուած խաղաղութիւններու մասին։ Պետական խորհրդակցող պատասխանեց թէ ռուսական պետի իրեն հաղորդած տեղեկութեանց հիմա վրայ է որ խաղաղութեան հրաման տրուած է։

Նախարար յայտնեց թէ ստալինի կրնար լուսաբանութիւններ տալ, խաղաղութիւններ պիտի բարունակեն։ Ռուսկանութիւնը մասնաւորապէս կը փնտէր քանի մը նախաւարտութիւններէն անյայտացած կարգ մը պատճառներով գրութիւններ, որոնք ռուսերուն ձեռք տնցած ըլլալ կը կարծուին։

ՀԱՎԱՆՆԳԼԻԱԿԱՆ ՑՈՅՑԵՐ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Մոսկուա 19 Մայիս.— Բոլոր գործարարներու գործաւարները ցոյցեր կասարեցին Լօնտօնի ռուս առեւտրական գրաստենակներուն մէջ եղած խաղաղութիւններուն ուն գէմ լողողելու համար։ Ռուսկանութիւնը նկարագրեան տակ ստան է անցիկական պատուիրակութեան շէնքեր։

ԵՐԱՐԱԾԱՐԺ ՍԵՐՊԻՈՅ ՄԷՋ

Պէլկրաս.— Արեւմտեան Սերպիոյ, եւ Պոնիոյ մէջ երկրաւարժի ցնցումներ գզացուցան։

Ալկուրա.— Սաւառնակ մը 1500 մէթր բարձրութենէ ինկաւ։ Սաւառնաղները մեռան։

ՌՈՒՍԻԱ ԿԸ ԲՈՂՈՔԷ

Մոսկուա.— Ռուսիա բողոքեց Լօնտօնի ռուս առեւտրական գրաստենակներուն մէջ կասարուած խաղաղութեան համար։

ՊԱՆԵՍՏԻՆ ԵՒ ԻՐԱԳ ԻՏԱԼԻՈՅ ՊԻՏԻ ՏՐՈՒԻ՞

Ամբողջ Իտալական մամուլը արտասպառ է Տէյրի Մէյի մէջ Լօրս Տօքերմէրի մէկ յօդուածը՝ յօտելը կը յայտնէ թէ ինք կողմակից է որ Պաղեստին եւ իրագի վրայ "նզիական հովանաւորութիւնը փոխանցուի Իտալիոյ։ Այս եղանակէն" կը գրէ լորսը. լուսագոյն վայրեր են Իտալացի գաղթականներ գետնելու։ համար, որովհետեւ Իտալական գաղթականական խնկիրները տարուէ տարի աւելի լուրջ եւ աւելի ստիպողական կը դառնալ, ճիւղնաւոր, այնքան բանէ ունի Միջերկրականի մէջ չի պիտի կրնար նպաստաւոր դիւր չլուրջ այս լուծումին։ Բնական է որ նման գիշում տեղի պիտի ունենար միայն ազգերու դաւանագրութեան հաւանութեամբ։

Սակայն մեծ Բրիտանիոյ կառնիքը վնասական կեղծ մը պիտի ունենայ։

ԻՏԱԼԻՈՅ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԸ ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ

Եւրոպայի Զարեկայ թերթէն Սօֆիայի թղթակիցը կը տեղեկանայ թէ Մաւսիլիի կողմէ վերջերս մասնաւոր պատշաճաւոր մը գացած է Պալկարիոյ մայրաքաղաք Պոլսի քաղաւրին եւ արաբին նախաւոր Պալկարին բերելով հետեւեալ առաջարկները.—

«Եթէ Պալկարիա իտալական կռիւի մը պարագային, բարեացակամ չէզոքութիւն պանէ Իտալիոյ հանդէպ, բազմաթիւ երջանքներ պիտի ստանայ Մակեդոնիոյ մէջ։ Իսկ եթէ ուղէ իտական դաւանակցութիւն մը կնքել Իտալիոյ՝ հետեւ պատշաճաւոր խաղաղութիւն դէմ, Իտալիա Պոլսի թաղաւորին կնքութեան պիտի տալ իտալականի ձովանան եւ Պալկարիոյ գերակայութիւնը պիտի ապանովէ Պալկարիոյ վրայ։ Ասկէ գտն, Պալկարիա պիտի վերստանայ Տալուանի այն մասը, որ պալկարի դաւանագրով խոնկեալ իրմէ։»

ՇՆՈՐՀԱՎԱԼՈՒԹԻՒՆ

Պ. Յակոբ Տ. Միլիոնեան ինչպէս ամէն տարի, բայտ իր բարի սովորութեան իր նուիրատուութեամբը քաջալեր կը հանդիսանայ հաստատութեան. այս տարի ալ 30 եարտ վարագոյրու կերպուս նուիրեց. Յունու պաշտօնէութեան եւ ստուգիչներու շնորհակալութիւնով։

Տնօրէն Ճիւնի Սեդր. որպէս ոգի

Պ. Ղալիկեան

ՇՆՈՐՀԱՎԱԼԻԲ

Հայ երկսեռ երիտասարդաց Միութիւնը իր խորհրդակցութիւնները կը յայտնէ Տիլին Մ. Գեորգիանին, Օրիգոնի Ս. Սուրբասեանի, Ն. Ապելի, Ա. Դուրիանի, Պ. Պ. Բ. Սրբանի, Յ. Իւլէզեանի, Վ. Փօթուքիանի, Տ. Անէմեանի, որոնք իրենց թանկագին օժանդակութիւնը բերին մայիս 14 ի երեկոյթին։

Վարչութիւն երիտ. Միութեան

Ողիմպիական

ՀԱՅ ԱԶԳ. ՎԱՐՃԱՐԱՆԻ

200 երկուս աշակերտութեան կողմէ

Տեղի կունենայ 22 Մայիս կիրակի օր ժամը ճիշդ 3 ին, Ռաս Պէրու-թի իրաւասկան D. I. M. զին. մարզադաշտին մէջ, մասնակցութեամբ Անթիլիս սի նուագախումբին։

Մասն.— Ժողովուրդին հանգիստը ապահովուած է արեւէն պատշաճաւոր տեղերով։

Օրօյի սպասարկութիւն՝ Պապ Իսիս Գաբիւններու եկեղեցիէն։

ՄԵԾ ՏՈՒՍԵՐԿԱՆ ՊԵՐՈՒԼՆԱԿԱՆ

Հայաստանի հանրապետութեան ԶԴԳ՝ տարեգործին առթիւ տեղի պիտի ունենան մեծ ՏՕ սկսասարութիւններ, Մանրամասնութիւնները յայտնուի։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱԶԳ. ՎԱՐՃԱՐԱՆԻ

ՈՂԱՄՊԻԱԿԱՆԸ

Վարչ. կիւսակի կեսօրէ վերջ ժամը 3 ին, Ռաս Պէրու-թի Պալկարի մարզադաշտին մէջ, տեղի պիտի ունենայ ազգային վարժարանի ողիմպիականը՝ 200 երկուս աշակերտներու մասնակցութեամբ։

ԷՄԻՆ ՆՈՒՐԻ ՇԱԼԱՆ ՊԱՏՈՒՈՅ

ԼԵԳԵՆԻ ԱՍՊԵՏ

Սիւրիոյ պետութեան մօտ բարձր ցովիսէրի արտասովոր պատուիրակ Պ. Փիլի-Ալի Կասուր լեզուի լեզուի ասպետի խաչը տուաւ, Պէսկի Փուլայ ցեղին նախաւոր ցեղապետ է միւր Նուրի Շալանի։

ԹԻՐԻԲ ԵՒ ՍԻՐԻԱԿԱՆ

ՍԱՀԱՆԱԳԾ. ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

Թիւրք եւ սիւրիական սանձանները գծելու պատճառ ունեցող յանձնաժողովը իր աշխատանքները յաւաք կը տանի կանոնաւոր կերպով։ Մովի եւ Չօպան պէյի մէջ գտնուող երջանը արդէն սանձանագծուած է։ Այժմ աշխատանքները յաւաք կը տարուին Չօպան պէյի եւ Նիսի-պիլի միջեւ։

ԻՆՔՆԱՇՐԺ ՍԸ ԽԱՆՈՒԹ ԿԸ ՄՏԱԷ

3672 իւր բախիթի օժեհօր իր ինքնաւարժին պահպանութիւնը Նուսուֆ Մանսուր անուն տեղի մը յանձնելով գացած է։ Այս վերջինը ներսի գործիքներէն մեկուն հետ խաղացած ասէն ինքնաւարժը քաղէ կ'սկիւր, մօտիկ խանութի մը մէջ կը մտնէ եւ բաւական վնասներ կը պատճառէ։

ԵՆՈՒՍՈՒՅ ԷԼ ՇԱՊՐԻ

ԿՍԻԱՂԱՆԻ ՎՐԱՅ

Չորեքաբքի օր ժամը 4 ին հոծ բազմութիւն մը երջանացած է, արդարութեան պատճառ. տեղի մը վրայ էին ընդհ. դատաւար Պ. Տէյս, ռուսկանութեան սեփեռն իզգեսիլն պէյ եւ խորհրդական պ. Մարթօ. Թերթի թղթակիցներ եւ թաղապետական բժիշկներ։ Նուսուֆ Կ չալարի մասնաւոր ինքնաւարժով կախապետին ստորոք բերուեցաւ։ Իրեն կուղեկցէին, հեծեալ ռուսկան զօրներու ջոկատ մը։ Դատաւարեանին դիմին վրայ կար մեռելային արծաղանութիւն մը եւ ամբողջ մարմինը կը դողաւ։ Վնասին ընթերցու

ՍԻՆԵՄԱՅԻ ԶԵՐԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

ԹԱՏՐՈՆ ՔԻՐՈՍՍԸ

21 ՄԱՅԻՍ ՇԱՐԱՅ ԵՒԵՈՅ ԺԱՄԸ ԶԻՇՏ ԳԻՆ

ԻՆՊԱՍՏ ՏԵԳՐԱՆԱԿԵՐՏԻ ՇՅՆԿ. ՍՈՒԹԵԱՆ

Պիտի ներկայացուի

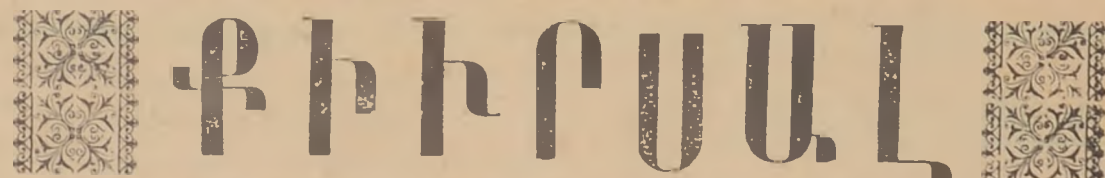
ՆՇԱՆԱՌՈՐ

ՉԱՐԼԻ ԶԵՓԼԸՆԻ ԵՒ ԶԵԳԻ ԳՈՒԿԸՆԻ

ԳԼՈՒԽ ԳՈՒ ԾՈՅԸ

THE KID LAMOND

Տեղերու Գիներ. Օթեակ՝ 300, Ա. կարգ 60, Բ. կարգ 39
Զոմսերը կը ծախուին Սարաֆեան եղբայր եւ Տօք. Գ. Թապուրեանի մօտ։

ԾՈՎԱՅԱՑԵԱՅ ԵՒ ՕԳԵՍՏԻՆ ՄԻԱԿ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԻԻԲՐ

ԹԱՏՐՈՆ - ՍՐՃԱՐԱՆ - ԺԱՄԱԴՐԱՎԱՅՐԸ

ԿԸ ՄԱՍԿԱՐԱՐԷ ՄԱՆԷ ՏԵՍԿԱ ԸՄՊԵԼԻՆԵՐ ԵՒ ԶՈՎԱՅ ԻՅԻՅՆԵՐ ԽԻՍՏ

ՄԻՔՈՒՐ ԵՒ ԴԻՐԱՄԱՍՏՅԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ

Ունի առանձին հասարակի բաժին. Թապուրեան հաւ՝ 60 Ա. Գ.

ընթրիք 70 Ա. Գ. հաւի ապօրինական ամսական 1250 Ա. Գ.

ընթրիքի ապօրինական 1500 Ա. Գ. հաւ եւ ընթրիք

ամսական 2500 Ա. Գ.

Ունի ընդարձակ քանակի սրահ մը՝ լուսազարդուած ելեմսական բազմաթիւ լամպերով, որ վաճու կը տրուի ներկայացումներու, պոլսներու. եւ այլնի համար։

Այս լիւս եւ մաքուր տեղանքն անմիջեղի հաստատութեան թուր աշխատողները քաղաքաւոր հայեր են։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ԴՈՎՏ. ՓԵԼ. Ա. ԳԱՍ

— ՏԵՍԱԻ ԱՆ ԼՈՅՍ

Գին 4 Գրան

Դիմել՝ Ուզունեան գրաստին Գ

